

Sklepi Sveta z dne 10. maja 2010 o prispevku kulture k regionalnemu in lokalnemu razvoju

(2010/C 135/05)

SVET EVROPSKE UNIJE –

privlačnost in pospešili gospodarski razvoj ter spodbudili uveljavljanje pomena kulturne dediščine v Evropi,

OB SKLICEVANJU NA:

— zadevno politično podlago, kot je podana v prilogi k tem sklepom,

— tako gospodarske kot tudi družbene izzive, s katerimi se sooča Evropska unija, in potrebo po evropski strategiji za reševanje teh izzivov,

— svojstveno vrednost kulture ter pomen, ki ga ima kultura kot gonilna sila konkurenčnega, inovativnega in vključujočega tržnega gospodarstva in kot sredstvo za spodbujanje socialne kohezije,

— posebno kulturno bogastvo in raznolikost evropskih regij in mest zaradi njihove bližine potrebam državljanov in lokalnih interesnih skupin ter vloge, ki jo imajo kot platforme za gospodarsko, socialno in teritorialno kohezijo,

— prispevek kulture ter kulturnega in ustvarjalnega sektorja k lokalnemu in regionalnemu razvoju z večjo privlačnostjo evropskih regij in z razvojem trajnostnega turizma, ustvarjanjem novih zaposlitvenih priložnosti, proizvodov in storitev ter razvijanjem novih veščin in kompetenc;

SOGLAŠA, DA:

— so kultura, ustvarjalnost in inovacije nedvomno povezane, kar prispeva k družbenemu in gospodarskemu napredku. Zato je nujno treba okrepiti prispevek kulture, zlasti kulturnega in ustvarjalnega sektorja, k „strategiji Evropa 2020“ za pametno, trajnostno in vključujočo rast;

MENI, DA JE ZA POVEČANJE PRISPEVKA KULTURE K LOKALNEMU IN REGIONALNEMU RAZVOJU TREBA:

— vključiti kulturo kot strateški in horizontalni element v evropske in nacionalne politike za družbeni in gospodarski razvoj evropskih regij in mest,

— spodbujati strateško vlaganje v kulturo ter kulturni in ustvarjalni sektor, zlasti MSP, na lokalni in regionalni ravni, za razvijanje ustvarjalnih in dinamičnih družb,

— spodbujati kulturne dejavnosti, da prispevajo k trajnostnemu turizmu, s čimer bi odločno povečali lokalno in regionalno

— z izvajanjem kulturnih in ustvarjalnih dejavnosti, prilagojenih hitro spreminjajočemu se okolju, povečati ozaveščenost nosilcev odločanja o lokalnih in regionalnih politikah, ki omogočajo razvoj novih kompetenc, s ciljem razvijanja novih veščin, izboljšanja človeškega kapitala in spodbujanja socialne kohezije,

— okrepiti čezmejne, nadnacionalne in medregionalne kulturne pobude kot sredstvo za povezovanje različnih narodov in regij Evrope ter okrepitev ekonomske, socialne in teritorialne kohezije;

OB UPOŠTEVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI DOLOČA NASLEDNJA PREDNOSTNA PODROČJA:

1. Vključevanje kulture v politike lokalnega in regionalnega razvoja

Države članice in Komisija naj:

(a) okrepijo vlogo kulture v celostnih lokalnih in regionalnih razvojnih politikah, vključno z infrastrukturo, urbano prenovo, diverzifikacijo podeželja, storitvami, podjetništvom, turizmom, raziskavami in inovacijami, izboljšanjem kakovosti človeškega kapitala, socialno vključenostjo in medregionalnim sodelovanjem;

(b) povečajo vertikalne in horizontalne sinergije med kulturnim in drugimi sektorji ter okrepijo partnerstva med javnimi in zasebnimi zainteresiranimi stranmi;

(c) podpirajo z dokazi podprt pristop k naložbam v kulturo na lokalni in regionalni ravni z uporabo mehanizmov vrednotenja in ocenjevanja učinkov;

(d) krepijo sodelovanje in izmenjavo dobrih praks med državami članicami, evropskimi regijami, mesti in zainteresiranimi stranmi;

(e) spodbujajo obveščanje in večjo ozaveščenost o prispevku kulture k lokalnemu in regionalnemu razvoju;

(f) omogočijo boljše razumevanje regulativnega okvira in izvedbenih postopkov instrumentov kohezijske politike, ki vključujejo zlasti zainteresirane strani s področja kulture v javnem in zasebnem sektorju, vključno s civilno družbo, in ki pripomorejo k večji ozaveščenosti o kulturni razsežnosti med odgovornimi za politike lokalnega in regionalnega razvoja.

Države članice naj:

- (a) vključijo zainteresirane strani s področja kulture v celosten pristop „od spodaj navzgor“ do programov za lokalni in regionalni razvoj, po potrebi tudi v okviru evropske kohezijske politike;
- (b) vključijo lokalne in regionalne organe v izvajanje evropske agende za kulturo, da bi bila kulturna politika usklajena s pričakovani in potrebami evropskih regij in mest;
- (c) spodbujajo celostne strategije za lokalni razvoj, katerih cilj je izravnati razlike med državljani, nastale zaradi geografskega položaja, ki vplivajo na njihov dostop do kulture.

Komisija naj:

- (a) zbira in razširja primere najboljših praks na evropski ravni ter razvija instrumente za izmenjavo informacij na evropski ravni.

2. Spodbujanje ugodnega okolja na lokalni in regionalni ravni za boljši razvoj kulturnega in ustvarjalnega sektorja, zlasti MSP

Države članice in Komisija naj:

- (a) bolje izkoristijo instrumente kohezijske politike in druge ustrezne programe financiranja, da bi se čim bolj povečala podpora kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju, tudi z olajšanjem dostopa do informacij o možnostih financiranja in zagotavljanjem svetovalnih storitev;
- (b) podpirajo ustanavljanje inkubatorjev v kulturnem in ustvarjalnem sektorju na lokalni in regionalni ravni ter tako spodbujajo podjetništvo;
- (c) preučijo načine za spodbujanje novih poslovnih modelov in utrjevanje ustvarjalnih grozdov in poslovnih raziskovalnih središč ter v ta namen izkoristijo priložnosti, ki se ponujajo z aplikacijami in uporabo IKT;

(d) podpirajo in krepijo dostop MSP v kulturnem in ustvarjalnem sektorju do digitalnih in fizičnih distribucijskih kanalov s politiko, ki spodbuja čim širšo distribucijo in kroženje umetniških del, pri čemer je treba zagotoviti pravično plačilo za akterje v celotni ustvarjalni verigi.

Države članice naj:

- (a) spodbujajo ugodno regulativno okolje za MSP v kulturnem in ustvarjalnem sektorju ter raziščejo inovativne načine za omogočanje dostopa do finančnih sredstev, tako javnih kot tudi zasebnih;
- (b) pospešujejo boljšo komunikacijo med kulturnim in ustvarjalnim sektorjem ter finančnimi storitvami s spodbujanjem poslovnega menedžmenta, raziskav in inovacij ter finančnega in informacijskega usposabljanja za podjetja, delodajalce in posameznike, ki delajo v kulturnem sektorju.

Komisija naj:

- (a) pripiše večji pomen kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju v ključnih političnih pobudah, ustreznih strategijah in programih Evropske unije.

3. Okrepitev prispevka kulture k trajnostnemu turizmu

Države članice in Komisija naj:

- (a) spodbujajo razvoj kulturnega turizma kot ključnega elementa trajnostnega turizma in ustrezno pozornost namenijo varstvu okolja, kulturne dediščine, krajine ter kakovosti življenja.

Države članice naj:

- (a) pospešujejo revitalizacijo virov, lastnih posamezni regiji, in se pri tem še posebej osredotočijo na kulturno dediščino (materialno in nematerialno), kulturno izražanje in sorodne dejavnosti;
- (b) spodbujajo kulturne dejavnosti, ki upoštevajo in spoštujejo posebnosti regije ter promovirajo njeno podobo, obenem pa omogočajo udeležbo in sodelovanje lokalnega prebivalstva;
- (c) v okviru okoljskega izobraževanja dodatno povečajo ozaveščenost o potrebi po zaščiti kulturne in naravne dediščine, da bi pri turistih in ponudnikih turističnih storitev spodbujali odgovorno ravnanje.

4. Spodbujanje ustvarjalnosti v izobraževanju in usposabljanju za razvijanje novih veščin, izboljšanje človeškega kapitala in spodbujanje socialne kohezije

Države članice in Komisija naj:

- (a) spodbujajo ustvarjalnost in inovativnost v izobraževalnem in poslovnem sektorju prek mrež med izobraževalnimi ustanovami, raziskovalnimi središči, kulturnimi delavci in podjetji;
- (b) okrepijo povezave med kulturnim, izobraževalnim in poslovnim sektorjem na lokalni in regionalni ravni, da bi pospešile vključevanje mladih in ljudi z manj priložnostmi na trg dela in jim omogočile pridobitev komunikacijskih in podjetniških veščin, potrebnih v razvijajočem se družbeno-gospodarskem okolju.

Države članice naj:

- (a) skupaj z ustreznimi lokalnimi in regionalnimi organi ocenijo morebitne potrebe posamezne regije po določenih veščinah in preučijo načine, kako lahko kultura prispeva k politikam, namenjenim izboljšanju lokalnega človeškega kapitala;
- (b) Spodbujajo kulturno in umetniško izobraževanje kot pomembn element vseživljenjskega učenja

Komisija naj:

- (a) opredeli potrebne veščine in potrebe kulturnega in ustvarjalnega sektorja za prilagajanje novim izzivom, ki so posledica digitalizacije, demografskih sprememb in spreminjajočih se gospodarskih razmer;
- (b) uporabi obstoječe instrumente v podporo učni mobilnosti strokovnjakov v kulturnem in ustvarjalnem sektorju, med

drugim tudi mladih podjetnikov, in spodbuja nove oblike učenja, npr. čezmejne pobude za vzajemno učenje.

5. Poglobitev čezmejnega, nadnacionalnega in medregionalnega kulturnega sodelovanja

Države članice in Komisija naj:

- (a) pospešujejo kulturno sodelovanje in mobilnost kulturnih izvajalcev med različnimi regijami Evrope;
- (b) podpirajo razvoj čezmejnih in medregionalnih kulturnih projektov in dejavnosti, ki izpostavljajo lokalne posebnosti območja in spodbujajo udeležbo državljanov.

Države članice naj:

- (a) spodbujajo uporabo instrumentov kohezijske politike za krepitev čezmejnega, nadnacionalnega in medregionalnega sodelovanja.

Komisija naj:

- (a) še naprej podpira kulturne pobude v okviru instrumentov kohezijske politike in pri tem igra vlogo pospeševalca dobrih praks, izmenjav in inovacijskih laboratorijev;
- (b) med zainteresiranimi stranmi intenzivno razširja ustrezne študije in primere dobre prakse –

POZIVA DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, NAJ:

v skladu s svojimi pristojnostmi te prednostne naloge upoštevajo pri oblikovanju in izvajanju sedanjih in prihodnjih politik za lokalni in regionalni razvoj ter pri izvajanju evropske kohezijske politike.

PRILOGA

Svet ob sprejetju teh sklepov opozarja zlasti na:

- Konvencijo UNESCO o zaščiti in spodbujanju raznolikosti kulturnega izražanja (20. oktober 2005),
- Uredbo Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999,
- Sklepe Sveta o prispevku kulturnega in ustvarjalnega sektorja k uresničevanju lizbonskih ciljev (24. maj 2007),
- Sporočilo Komisije: Program za trajnostni in konkurenčni evropski turizem (19. oktober 2007),
- Resolucijo Sveta o evropski agendi za kulturo (16. november 2007),
- Sklepe predsedstva z zasedanja Evropskega sveta (13. in 14. marec 2008), v katerih Evropski svet ugotavlja, da je za zagotovitev prihodnje rasti ključno v celoti razviti inovacijski in ustvarjalni potencial evropskih državljanov, ki temelji na evropski kulturi in znanstveni odličnosti (dok. 7652/08),
- Sklepe Sveta o medkulturnih zmožnostih (22. maj 2008),
- Sklepe Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o delovnem načrtu za področje kulture 2008–2010,
- Sklepe Sveta o kulturi, ki spodbuja ustvarjalnost in inovacije (12. maj 2009),
- Sporočilo Komisije Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast (3. marec 2010),
- Zeleno knjigo o sproščanju potenciala kulturnih in ustvarjalnih sektorjev (27. april 2010),

Študije:

- Uporaba člena 151(4) Pogodbe ES: Uporaba sredstev strukturnih skladov na področju kulture v obdobju 1994–1999 (dok. 6929/04),
  - Ekonomija kulture v Evropi. Urednik: KEA European Affairs (13. november 2006),
  - Vpliv kulture na ustvarjalnost. Urednik: KEA European Affairs (junij 2009),
  - Prispevek kulture k lokalnemu in regionalnemu gospodarskemu razvoju v okviru evropske regionalne politike (april 2010).
-